

TÁJKUTATÁS – TÁJÖKOLÓGIA

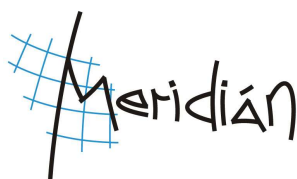
Szerkesztette:

Dr. Csorba Péter – Dr. Fazekas István

Meridián Alapítvány
Debrecen

2008.

A kötet elkészítéséhez anyagi segítséget nyújtott a
Meridián Táj-és Környezetföldrajzi Alapítvány

és a
Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal
Mecenatúra programja

Technikai szerkesztők: Bodnár Réka Kata és Kiss Anita

Borítóterv: Kiss Anita és Somlyai Imre
Fotó: A Bódva-völgy az Esztramosról (Dr. Csorba Péter)

ISBN 978-963-06-6003-7

Készült: a REXPO Kft. sokszorosítóüzemében, 2008-ban

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	3
ELŐSZÓ.....	8
I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS TÁJVÉDELEM	9
1. Tardy János – Duhay Gábor: <i>A tájvédelem helyzete a hazai és nemzetközi elvárások tükrében (gondolatok és töredékek).....</i>	9
2. Ángyán József: <i>Az agrárkörnyezet- és tájgazdálkodás hazai helyzete, kilátásai és a Nemzeti Vidékfejlesztési terv.....</i>	19
3. Konkoly–Gyuró Éva: <i>A táj kutatás és a tájtervezés perspektívái az Európai Táj Egyezmény tükrében.....</i>	31
4. Kiszél Vilmos: <i>Vízió az európaiság és az európai táj jövőjéről .....</i>	45
5. S. Homonnay Márta: <i>Kultúrtájak tájvédelme .....</i>	51
6. Tóth Géza: <i>A tervezett autópálya-építések tájvédelmi vonatkozásai .....</i>	57
7. Csorba Péter: <i>Tájméteri mérések felhasználási lehetőségei .....</i>	65
8. Horváth Gergely: <i>Természeti, táji értékek számszerű minősítése .....</i>	73
9. Tóth Albert: <i>Terepkutatás és modellezés .....</i>	87
II. FEJEZET: TÁJSZERKEZET, TERÜLETHASZNÁLAT ÉS VÁLTOZÁSA	89
10. Kollányi László: <i>Tájak történetisége és a történeti tájak meghatározásának kérdései.....</i>	89
11. Kerényi Attila – Szabó Gergely: <i>A Felső-Tisza-vidéken végbement földhasználat-változások tájökölógiai elemzése az ökológiai hálózat működése szempontjából .....</i>	95
12. Szilassi Péter: <i>A területhasználat változása és az agroökölógiai potenciál kapcsolata a Balaton vízgyűjtőjén .....</i>	103
13. Nyizsalovszki Rita – Lóczy Dénes: <i>Tradicionális tájhasználat és terroir Tokaj-Hegyalján.....</i>	111

14. Dóka Richárd: <i>A termőhelyi adottságok és a tájhasználat térbeli összefüggései a Kiskunsági-homokháton – tájhasználati konfliktusok térképezése</i>	117
15. Duray Balázs: <i>A tájhasználat változásának vizsgálati módszerei; Kis-sárréti példa alapján</i>	125
16. Demeter Gábor: <i>A társadalmi szükségletek okozta területhasználat-váltás hatása a táj működésére egy borsodi bányavidéken</i>	131
17. Kiss Anita: <i>A Mezőcsáti Kistérség területhasználatának változása és földhasználati állandósága</i>	139
18. Kerekes Ágnes: <i>Tájmetriai mérések a Tokaj–Zempléni-hegyvidék északi részében</i>	149
19. Dobos Anna – Gasztonyi Éva: <i>Aktuális tájvédelmi feladatok az Egri-Bükkalján</i>	155
20. Lóczy Dénes – Gyenizse Péter – Ronczyk Levente – Dezső József: <i>A cementgyártásból fakadó környezeti konfliktusok a Dél-Dunántúlon</i>	161
21. Szabó György – Koi Róbert – Szegedi Sándor – Szabó Szilárd: <i>Az üledő por tér- és időbeli eloszlásának vizsgálata a pálházai perlitbánya környezetében</i>	167
III. FEJEZET: HIDROLÓGIA, VIZES ÉLŐHELYEK	177
22. Szabó Mária: <i>Vizes élőhelyek helyreállításának elméleti kérdései és gyakorlati vonatkozásai</i>	177
23. B. Nagy Ildikó Réka: <i>Patakparti város – Patak a városban. Városi patakok rehabilitációs lehetőségei</i>	185
24. Lakatos Gyula – Varga Éva – Tóth Albert – Mészáros Ilona: <i>A változatos balatoni parti öv (litorális) ökológiai állapota</i>	193
25. Szlávik Lajos – Kling Zoltán: <i>Árvízi kockázat és ártérhasznosítás</i>	199
26. Szabó Szilárd – Csorba Péter – Svingor Éva – Futó István – Babka Beáta: <i>Holtmedrek vízpótlás-vizsgálatának előzetes eredményei a Felső-Tisza-vidéken</i>	207
27. Mátrai Ildikó: <i>Egy gemenci ártéri élőhely vízforgalmi revitalizációjának tanulságai</i>	213
28. Tóth Csaba: <i>A Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztésének természetvédelmi hatásai a Tisza hullámterére</i>	219

29. Bardóczyné Székely Emőke: <i>A gyakorlati tájökológia módszerének szerepe a kis vízfolyásokkal kapcsolatos tervezések megalapozásában</i>	227
30. Piskolczi Miklós: <i>A gyalogakác (<i>Amorpha fruticosa</i> L.) hullámtéri terjedése és alternatív hasznosításának lehetőségei</i>	233
31. Lenti István: <i>Bátorliget gombavilága</i>	241
32. Lenti István – Juhász Sarolta: <i>A Teremi-tó és növényvilága</i>	245
33. Olajos Péter – Gregán Orsolya: <i>„A közép-beregi sík komplex élőhely-rehabilitációja” című LIFE NATURE projekt</i>	249
34. Flachner Zsuzsanna: <i>Ártéri tájgazdálkodással a Tisza biológiai változatosságáért</i>	253
IV. FEJEZET: TALAJ – TALAJHASZNÁLAT	257
35. Várallyay György: <i>A talaj multifunkcionalitása és szerepe a tájökológiában</i>	257
36. Kertész Ádám: <i>Tájdegradáció és elsivatagosodás</i>	265
37. Megyes Attila: <i>Talajművelési eljárások hatása a talaj víz- és nitrogéndinamikájára</i>	277
38. Farsang Andrea – Kitka Gergő – Barta Károly: <i>Tápanyag-elmozdulás modellezése a fenntartható mezőgazdaság szolgálatában</i>	285
39. Mezősi Gábor – Farsang Andrea – Cser Viktória – Barta Károly – Erdei László: <i>Talajtani adottságok szerepe a fitoremediáció folyamatában</i>	293
40. Barczy Attila – Horváth Tünde – Joó Katalin – Csanády Attila – Dani János: <i>Egy alföldi kunhalom feltárása</i>	299
V. FEJEZET: TÁJALKOTÓ TÉNYEZŐK KAPCSOLATAI, ÉLŐVILÁG A TÁJBAN	309
41. Keveiné Bárány Ilona: <i>A klíma-talaj-növényzet rendszer vizsgálata környezetérzékeny karsztokon</i>	309
42. Szalai Zoltán: <i>Biotikus és abiotikus tényezők hatása a nehézfémek növényi felvehetőségére hullámtereken (a hamvas szeder példáján)</i>	317
43. Utasi Zoltán: <i>Geomorfológiai értékek a Tarnavidéki Tájvédelmi Körzetben</i>	323

44. Deák József Áron: <i>Csongrád megye kistájainak élőhelymintázata és lehatárolása</i>	331
45. Berki Imre – Keszei Balázs – Szinetár Csaba: <i>Szukcesszió a felszíni építőipari nyersanyag bányákban</i>	339
46. Nyilas István: <i>Egy hortobágyi erdős tájrészlet átalakításának hatása a futóbogár (Carabidae) fauna diverzitására (Újszentmargitai erdő és környéke)</i>	349
47. Hoyk Edit: <i>A Duna-Tisza-közi homokhátság szikes tavainak vegetációváltozása a szárazodás tükrében</i>	359
48. Kovács Ferenc: <i>A vegetáció multispektrális értékelése a Duna-Tisza-közén (Nagy időfelbontású regionális biomassza-monitoring)</i>	367
49. Zboray Zoltán: <i>Az erdő növekedésének vizsgálata térinformatikai és fotogrammetriai módszerekkel karsztos mintaterületen</i>	375
50. Lóki József – Szabó Gergely: <i>Távérzékelési lehetőségek az erdőterületek változásának kimutatásában, különös tekintettel a Felső-Tisza-vidékre</i>	381
51. Szokolovszki Zoltán: <i>A Debrecen külterületén végzett 2005. évi parlagfűmentesítés értékelése</i>	387
52. Csatári Bálint: <i>Tételek és példák a tájak és a területfejlesztés kapcsolatáról</i>	393
VI. FEJEZET: ÉPÍTETT KÖRNYEZET	401
53. Csima Péter: <i>Tájvédelmi szabályozás a településrendezési tervekben</i>	401
54. Nagy Imre: <i>A települési környezeti hatások együttes értékelése</i>	409
55. Jung András – Tókei László – Kardeván Péter: <i>Városi zöldterületek elemzése nagy spektrális felbontású légifelvétellel</i>	417
56. Kiss Tímea – Vidovenyecz Vivien: <i>Szeged környezeti terhelésének vizsgálata a fák évgyűrűiben és a levélen mért üledő por nehézfém-tartalma alapján</i>	423
57. Nagy Viktória: <i>Zárterek lakóövezetté fejlődése Zalaegerszegen</i>	431
58. Fazekas István – Orosz Zoltán: <i>A települési hulladéklerakók környezeti hatásai</i>	437

VII. FEJEZET: TURIZMUS ÉS REKREÁCIÓ	447
59. Aubert Antal:	
<i>Az urbanizációs folyamatok és a rekreációs életterek összefüggései Magyarországon .....</i>	<i>447</i>
60. Martonné Erdős Katalin – Szilágyi Zsuzsanna:	
<i>A turizmus táj- és településformáló hatásai .....</i>	<i>459</i>
61. Michalkó Gábor:	
<i>A táj idegenforgalmi vonatkozású reflexiója.....</i>	<i>471</i>
62. Szabó Géza – Spiegler Patrícia:	
<i>A tájkímélő szelíd turizmus megoldásai a Dél-Dunántúlon .....</i>	<i>479</i>
63. Karancsi Zoltán – Kiss Andrea:	
<i>Tájesztétikai vizsgálatok a Medves-térség területén. A táj képi szerepe és a tájképzélmény értékelése képeslapokon .....</i>	<i>487</i>
64. Benkhard Borbála – Halasi-Kovács Béla:	
<i>Tavak és gátak – táji, tájképi elemek és hasznosításuk a Hortobágyi Halgazdaság Zrt. területén .....</i>	<i>495</i>
65. Bodnár Réka Kata:	
<i>Gondolatok a tájkép turisták célterület-kiválasztását befolyásoló hatásáról .....</i>	<i>503</i>
66. Mikházi Zsuzsanna:	
<i>A turizmus hatása Visegrád természeti és épített környezetére.....</i>	<i>511</i>
67. Vasas Attila:	
<i>A táji elemek falusi turizmusban betöltött szerepe a Mezőkövesdi Kistérségben.....</i>	<i>519</i>
68. Bolgár Blanka Erika:	
<i>Egy romániai síközpont idegenforgalmának hiányosságai, fejlesztési javaslatok.....</i>	<i>523</i>
69. Dávid Lóránt – Szilágyi Zsuzsanna:	
<i>A turizmus és a sporttevékenységek által okozott morfológiai változások kutatásának új eredményei.....</i>	<i>529</i>
70. Fatsar Ádám:	
<i>Az ESRI és a természeti értékek megőrzésének támogatása.....</i>	<i>539</i>
MELLÉKLET	541
NÉV- ÉS CÍMJEGYZÉK	549